

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1997/56
Karar Sayısı : 1997/62
Karar Günü : 4.9.1997
R.G. Tarih-Sayı :14.11.1997-23170

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Bafra Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 258. maddesinin üçüncü fıkrasının Anayasa'nın 9., 10., 11. ve 19. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Görevli memura muhakemet suçundan sanık hakkında açılan kamu davasında, tarafların Anayasa'ya aykırılık savını ciddi bulan Mahkeme TCK'nun 258. maddesinin üçüncü fıkrasının iptali istemiyle başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın iptali istenen üçüncü fıkrayı içeren 258. maddesi şöyledir:

"Eğer fiil, kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadiyle vâkı olmuşsa birinci fıkradaki hal için iki aydan altı aya, ikinci fıkrada yazılı hal için dört aydan bir seneye kadar hapis cezası verilir."

IV- İLK İNCELEME

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Yasa'nın 28. maddesine göre itiraz yoluyla yapılan başvurularda, Anayasa Mahkemesi'nin görev alanı, başvuran Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulayacağı yasa kuralı ile sınırlıdır.

Uygulanacak yasa kuralından amaç, bir davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan ya da tarafların istek ve savunmaları çerçevesinde bir karar vermek için gözönünde tutulması gereken kurallardır.

Mahkeme'nin bakmakta olduğu dava, hakkında yakalama emri bulunan babasını aramaya gelen görevli jandarma erlerine, sanığın babasının evde olmadığını, evini aratmayacağını bildirerek onlara karşı çıktığı savıyla, Türk Ceza Yasası'nın 258. maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları uyarınca cezalandırılmasına ilişkindir. Mahkeme, Türk Ceza Yasası'nın 258. maddesinin üçüncü fıkrasını uygulayacağı kural kabul ederek iptalini istemiştir.

Türk Ceza Yasası'nın 258. maddesinin birinci fıkrasında suç, "Bir memura veya ona yardım edenlere memuriyetine ait vazifeleri ifa sırasında cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet" etmek eylemi olarak tanımlanmaktadır. 258. maddenin üçüncü fıkrasında ise, birinci fıkradaki eylemin kendisini veya akrabasını özgürlüğü bağlayıcı ceza veya tutuklamadan kurtarmak amacıyla işlenmesi durumunda cezanın indirileceği öngörülmüştür. Dosya içeriğinden, olay sırasında sanığın babasının evde bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle davada uygulanacak kural, 258. maddenin birinci fıkrası olup, üçüncü fıkrasının uygulanma olanağı yoktur.

V- SONUÇ

1.3.1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun itiraz konusu 258. maddesinin üçüncü fıkrası, itiraz yoluna başvuran mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanacak kural olmadığından başvurunun mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

4.9.1997 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Yekta Güngör ÖZDEN	Güven DİNÇER	Ahmet N. SEZER
Üye	Üye	Üye
Samia AKBULUT	Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN
Üye	Üye	Üye
Sacit ADALI	Ali HÜNER	Lütfi F. TUNCEL
Üye		Üye
Mustafa YAKUPOĞLU		Fulya KANTARCIOĞLU